

Luty 2025

BDO

**Analiza
zrównoważonego
rozwoju
staje się warunkiem
dostępu do finansowania**

Analiza zrównoważonego rozwoju staje się warunkiem dostępu do finansowania

Obowiązki w zakresie sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju wykraczają poza ustawy kraj podmiotów objętych dyrektywą CSRD i w praktyce obejmują coraz szersze grupy przedsiębiorstw poprzez mechanizm kaskadowego przenoszenia wymogów przez instytucje finansowe, fundusze unijne oraz duże podmioty na ich partnerów, dostawców i beneficjentów finansowania.

I. Mechanizm kaskadowego przenoszenia obowiązków ESG

Sektor finansowy jest obecnie najbardziej regulowanym obszarem w zakresie ESG, co stanowi bezpośrednią przyczynę przenoszenia wymogów analitycznych na podmioty z realnej gospodarki. Banki i zarządzający funduszami muszą wykazywać udział aktywów zgodnych z Taksonomią UE w swoich portfelach, zarządzać ryzykami ESG oraz kwalifikować produkty finansowe zgodnie z rozporządzeniem SFDR, co wymaga pozyskania twardej danych od klientów i beneficjentów finansowania. Duże firmy objęte obowiązkiem raportowania pobierają dane z łańcuchów dostaw, od kontraktorów i partnerów projektowych, w tym małych i średnich przedsiębiorstw, które formalnie nie są zobowiązane do raportowania ESG. W efekcie ustawy obowiązek raportowania traci na pierwszorzędym znaczeniu – istotniejsze staje się to, w czyjej strefie wpływów dany podmiot funkcjonuje, jaką skalę oddziaływania posiada oraz czy dane związane z jego działalnością są kluczowe dla innych podmiotów w łańcuchu wartości.

II. Analiza DNSH jako warunek kwalifikacji projektów do finansowania

Analiza DNSH (Do No Significant Harm) wynika bezpośrednio z Rozporządzenia o Taksonomii UE. Jej celem jest wykazanie, że projekt, wspierając wybrany cel środowiskowy, nie wpływa negatywnie na pozostałe pięć celów środowiskowych określonych w Taksonomii. Taksonomia UE definiuje, kiedy dana działalność gospodarcza jest zrównoważona środowiskowo, wskazując, że musi wnieść istotny wkład do co najmniej jednego z sześciu celów środowiskowych – łagodzenia zmian klimatu, adaptacji do zmian klimatu, ochrony wód, przejścia na gospodarkę o obiegu zamkniętym, zapobiegania zanieczyszczeniom oraz ochrony bioróżnorodności – jednocześnie nie wyrządzając znaczącej szkody pozostałym celom. Techniczne kryteria kwalifikacji precyzują zarówno warunek istotnego wkładu, jak i szczegółowe testy DNSH dla każdej kategorii działalności, co oznacza, że DNSH nie jest deklaracją, lecz zadaniem analitycznym wymagającym odniesienia się do rozwiązań technicznych, danych projektowych i analiz środowiskowych realizowanych zgodnie z określoną metodyką. W rezultacie, w praktyce finansowanie farmy fotowoltaicznej czy modernizacji budynku wymaga wykazania, że projekt nie pogorszy istotnie stanu wód, nie zwiększy zanieczyszczeń, nie zagraża bioróżnorodności, a inwestor zarządza ryzykami klimatycznymi i środowiskowymi według określonej metodyki.

III. Powiązanie DNSH z produktami finansowymi i wskaźnikiem GAR

Zasada DNSH pojawia się również w rozporządzeniu SFDR – produkty oznaczane jako zrównoważone inwestycje muszą wykazać, że nie wyrządzają istotnej szkody innym celom

środowiskowym lub społecznym oraz spełniają kryteria dobrego ładu korporacyjnego. Produkty z art. 8 SFDR promują cechy środowiskowe lub społeczne, a produkty z art. 9 SFDR mają wprost zrównoważony cel inwestycyjny, co wymusza na zarządzających funduszami uzyskanie szczegółowych danych ESG od emitentów i beneficjentów finansowania, w tym informacji o DNSH, istotnych negatywnych oddziaływaniach oraz łańdże korporacyjnym. Green Asset Ratio (GAR) to wskaźnik ujawniany przez banki zgodnie z art. 8 rozporządzenia Taksonomii, pokazujący udział aktywów zgodnych z Taksonomią UE w portfelu kredytowo-inwestycyjnym. Wiele ekspozycji – na przykład wobec małych i średnich przedsiębiorstw nieobjętych CSRD – trafia wyłącznie do mianownika wskaźnika, co strukturalnie zaniża GAR i tworzy po stronie banków presję na pozyskiwanie ekspozycji, dla których możliwe jest wykazanie zgodności z Taksonomią, a to z kolei wymusza od klientów dostarczanie szczegółowych danych analitycznych.

IV. Nowy Europejski Bauhaus jako jakościowe kryterium oceny projektów

Nowy Europejski Bauhaus (NEB) stanowi inicjatywę Komisji Europejskiej łączącą transformację ekologiczną z estetyką i inkluzywnością, streszczaną hasłami „beautiful / sustainable / together”. NEB stał się kryterium jakościowym oceny w wielu programach infrastrukturalnych, w szczególności dotyczących

Analiza zrównoważonego rozwoju staje się warunkiem dostępu do finansowania

przestrzeni publicznej, rewitalizacji i planowania urbanistycznego, gdzie projekty mają być nie tylko niskoemisyjne, ale również atrakcyjne wizualnie, inkluzywne społecznie i współtworzone z użytkownikami, promując innowacje w wymiarze materiałowym, technologicznym, procesowym, przemysłowym, społecznym i edukacyjnym. Inicjatywa korzysta z dedykowanych instrumentów finansowanych między innymi z programu Horizon Europe, polityki spójności i programu LIFE, a narzędzia takie jak NEB Compass służą projektodawcom jako praktyczny przewodnik po kryteriach oceny. W ujęciu regulacyjnym NEB stanowi warstwę jakościową uzupełniającą klasyczne testy Taksonomii – wzmacnia ocenę projektu w wymiarze społecznym i estetycznym, co instytucje finansujące coraz częściej wpisują w swoje wytyczne konkursowe i kryteria oceny wniosków.

V. Cele Zrównoważonego Rozwoju SDGs jako rama opisu projektów inwestycyjnych

Agenda 2030 ONZ ustanawia 17 Celów Zrównoważonego Rozwoju i 169 powiązanych zadań, obejmujących trzy wymiary zrównoważonego rozwoju: gospodarczy, społeczny i środowiskowy, w tym eliminację ubóstwa i głodu, zdrowie, edukację, równość płci, dostęp do wody i energii, zrównoważone miasta, odpowiedzialną konsumpcję i produkcję oraz ochronę klimatu i bioróżnorodności. Dla projektów inwestycyjnych SDGs stanowią uniwersalny język opisu wpływów, których instytucje finansujące coraz częściej wymagają w formie mapowania projektu na wybrane cele i wskaźniki, co zapewnia zarówno głębię analityczną – w zakresie oceny tego, czy projekt nie szkodzi innym celom – jak i szeroki kontekst wskazujący, do których globalnych celów projekt wnosi wkład. W połączeniu z analizami DNSH mapowanie na SDGs tworzy kompletny pakiet analityczny, który instytucje finansujące traktują jednocześnie jako dowód zgodności z regulacjami Taksonomii i SFDR oraz jako bazę do wewnętrznej oceny ryzyka i zielonego charakteru aktywów finansowanych.

VI. Standard ESRS 2 jako integrator analiz ESG z zarządzaniem strategicznym

ESRS 2 ma charakter przekrojowy i dotyczy wszystkich spółek objętych dyrektywą CSRD, wymagając ujawnienia informacji o modelu biznesowym i łańcuchu wartości, interesariuszach i ich oczekiwaniach oraz materialnych wpływach, ryzykach i szansach powiązanych ze strategią. Kluczową rolą ESRS 2 jest formalizacja procesu oceny podwójnej istotności, w ramach którego spółka identyfikuje zarówno istotne wpływy na środowisko i społeczeństwo, jak i istotne ryzyka i szanse finansowe związane z ESG, a następnie wiąże je z decyzjami strategicznymi i zarządczymi. Wyniki analiz wymaganych przy pozyskiwaniu finansowania – DNSH, ryzyka klimatyczne, odporność łańcucha dostaw – mogą i powinny zostać włączone do bazy wiedzy zarządczej jako stały element systemu zarządzania, tworząc spójną strukturę informacji zarządczej obejmującej misję, wizję, strategię, polityki, kluczowe wskaźniki efektywności i system raportowania wewnętrznego. Praktyczne wytyczne i poradniki dotyczące przygotowania poszczególnych analiz pełnią przy tym funkcję materiałów edukacyjnych służących również do oceny dojrzałości organizacyjnej, rozumianej jako zdolność do identyfikacji własnych obszarów wpływów, analizy oddziaływań środowiskowych i społecznych, oceny ryzyk klimatycznych oraz badania odporności na kryzysy i zmienność otoczenia.

VII. Zmiana standardu zarządczego i praktyczne skutki dla przedsiębiorstw

W ujęciu zarządczym opisywane zmiany polegają na przesunięciu punktu ciężkości z biernego wypełniania obowiązków sprawozdawczych na aktywne zarządzanie ryzykami i szansami ESG, silnie zintegrowane z finansami i strategią. Przy kredycie inwestycyjnym, emisji obligacji czy wniosku o środki unijne pojawia się coraz bardziej powtarzalny pakiet analityczny obejmujący analizę

Analiza zrównoważonego rozwoju staje się warunkiem dostępu do finansowania

kwifikacji i zgodności z Taksonomią UE, analizę ryzyk klimatycznych i środowiskowych, mapowanie na SDGs oraz kryteria jakościowe NEB w projektach infrastrukturalnych. Niekiedy raportowanie zrównoważonego rozwoju stanowi szansę na pozyskanie tańszego finansowania z uwagi na uwzględnienie i ograniczenie określonych ryzyk, w szczególności ryzyk klimatycznych i fizycznych związanych z ekstremalnymi zjawiskami pogodowymi, oraz gotowości na transformację rozumianą jako realizacja określonej polityki efektywności w całym cyklu życia projektu lub produktu. Misja, wizja, strategia, polityki i system informacji zarządczej muszą być spójne z wynikami analiz zrównoważonego rozwoju, ponieważ od tej spójności zależy nie tylko reputacja organizacji, ale również konkretnie koszt i dostępność finansowania zewnętrznego.

VIII. Praktyczne wnioski dla podmiotów pozyskujących finansowanie

Podmioty pozyskujące finansowanie bankowe lub unijne powinny traktować analizy ESG nie jako odrębny obowiązek

regulacyjny, lecz jako integralny element przygotowania projektu inwestycyjnego, niezależnie od tego, czy podlegają ustawowemu obowiązkowi raportowania według CSRD. Bezpośrednią przyczyną pojawiania się dodatkowych wymogów analitycznych przy pozyskaniu finansowania są obowiązki sprawozdawcze sektora finansowego, obejmujące raportowanie zgodne z CSRD według standardów ESRS, stosowanie klasyfikacji produktów zgodnie z SFDR oraz wyliczenia wskaźnika GAR, a wymogi te są następnie przenoszone w dół łańcucha na klientów, beneficjentów dotacji i partnerów biznesowych. Wykonane analizy DNSH, oceny ryzyk klimatycznych i mapowania na SDGs stanowią wartościową bazę wiedzy zarządczej prowadzącą do lepszego rozumienia procesów zależności w łańcuchach wartości, nawet jeśli podmiot zdecyduje się nie raportować zrównoważonego rozwoju dobrowolnie. Zmienia się tym samym optyka oceny projektów – obok kryterium opłacalności finansowej pojawiają się dodatkowe elementy związane z szeroko rozumianym ESG.

Niniejszy materiał nie stanowi wyczerpującej informacji, ani nie stanowi opinii. Przed podjęciem jakichkolwiek decyzji prosimy o zasięgnięcie szczegółowej porady doradcy.

**KRZYSZTOF
MAKSYMIK**
biegły rewident,
Audit Partner
w Dziale Rewizji
Finansowej BDO
Krzysztof.Maksymik@bdo.pl

**EWA
MATYSZEWSKA**
Dyrektor
ds. Komunikacji
i Zrównoważonego
Rozwoju
Ewa.Matyszevska@bdo.pl

BDO to międzynarodowa sieć niezależnych firm audytorsko – doradczych, których współpraca koordynowana jest z centralnego biura w Brukseli. Początki BDO sięgają 1963 roku. W Polsce BDO działa od 1991 roku. Mamy 5 biur, w: Warszawie, Krakowie, Poznaniu, Wrocławiu, Katowicach.

BDO od lat doceniane jest w prestiżowych Rankingach dotyczących działalności m.in. Działów:
Audytu oraz Doradztwa Podatkowego.

Ostatnie wyróżnienia dla firmy dotyczą Rankingów:

Firm i Doradców Podatkowych Dziennika Gazety Prawnej za 2024 rok:

- IV miejsce Najlepsza Firma Doradztwa Podatkowego pod względem przychodów

Rzeczpospolitej i Parkietu za 2024 rok:

- Najlepsza Firma Audytorska (V miejsce)
- Najbardziej Aktywna Firma na Giełdzie (IV miejsce)
- Najlepsza Firma Badająca Spółki Giełdowe (IV miejsce)
- Wyróżnienie z zakresu Employer Branding

BDO spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa,
ul. Postępu 12, 02-676 Warszawa;
tel.: +48 22 543 16 00, fax: +48 22 543 16 01,
e-mail: office@bdo.pl

